

Handreiking

Standaard Verwerkersovereenkomst Gemeenten

Colofon

Naam document

Toelichting standaard verwerkersovereenkomst

Versienummer

1.00

Versiedatum

01-08-2018

Versiebeheer

Het beheer van dit document berust bij de Informatiebeveiligingsdienst voor gemeenten (IBD).

Copyright

© 2018 Informatiebeveiligingsdienst (IBD) Alle rechten voorbehouden. Verveelvoudiging, verspreiding en gebruik van deze uitgave voor het doel zoals vermeld in deze uitgave is met bronvermelding toegestaan voor alle gemeenten en overheidsorganisaties.

Voor commerciële organisaties wordt hierbij toestemming verleend om dit document te bekijken, af te drukken, te verspreiden en te gebruiken onder de hiernavolgende voorwaarden:

1. De IBD wordt als bron vermeld;
2. Het document en de inhoud mogen commercieel niet geëxploiteerd worden;
3. Publicaties of informatie waarvan de intellectuele eigendomsrechten niet bij de verstrekker berusten, blijven onderworpen aan de beperkingen opgelegd door de IBD en / of de Vereniging van Nederlandse Gemeenten;
4. Iedere kopie van dit document, of een gedeelte daarvan, dient te zijn voorzien van de in deze paragraaf vermelde mededeling.

Rechten en vrijwaring

De IBD is zich bewust van haar verantwoordelijkheid een zo betrouwbaar mogelijke uitgave te verzorgen. Niettemin kan de IBD geen aansprakelijkheid aanvaarden voor eventueel in deze uitgave voorkomende onjuistheden, onvolledigheden of nalatigheden. De IBD aanvaardt ook geen aansprakelijkheid voor enig gebruik van voorliggende uitgave of schade ontstaan door de inhoud van de uitgave of door de toepassing ervan.

Met dank aan

De expertgroep en de reviewgemeenten die hebben bijgedragen aan het vervaardigen van dit product.

Wijzigingshistorie:

Versie	Datum	Wijziging / Actie
0.1	20-05-2018	Opzet
		Bespreking met leveranciers en gemeenten
0.2	17-06-2018	Commentaar bespreking verwerkt
		Vorgelegd aan alle contactpersonen van gemeenten en leveranciers
0.99	30-07-2018	Commentaar Leveranciers en Gemeenten verwerkt
1.00	01-08-2018	Voorpublicatie IBD website – Ter vaststelling aangeboden aan College van Dienstverlening

Over de IBD

De IBD is een gezamenlijk initiatief van alle Nederlandse Gemeenten. De IBD is de sectorale CERT / CSIRT voor alle Nederlandse gemeenten en richt zich op (incident)ondersteuning op het gebied van informatiebeveiliging. De IBD is voor gemeenten het schakelpunt met het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC). De IBD beheert de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG) en geeft regelmatig kennisproducten uit. Daarnaast faciliteert de IBD kennisdeling tussen gemeenten onderling, met andere overheidslagen, met vitale sectoren en met leveranciers. Alle Nederlandse gemeenten kunnen gebruik maken van de producten en de generieke dienstverlening van de IBD.

De IBD is ondergebracht bij VNG Realisatie.

Leeswijzer

Dit product maakt onderdeel uit van de operationele variant van de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG).

Doel

Het doel van dit document is om het gemeenten en hun leveranciers makkelijker te maken om tot afspraken te komen over de verwerking van persoonsgegevens. Dit product bevat de gemeentelijke standaard voor een verwerkersovereenkomst. Deze standaard wordt gebruikt als aanvulling op een hoofdovereenkomst om op grond van de AVG (artikel 28.3 en 28.9) en/of de BRP (artikel 7 Besluit basisregistratie personen) nadere afspraken te maken en vast te leggen over de omgang met persoonsgegevens. Gemeenten en leveranciers dienen in principe na vaststelling door het College van Dienstverlening gebruik te maken van deze standaard. Als partijen dat niet doen, of wijzigingen in de standaard aanbrengen, moeten zij gemotiveerd vastleggen waarom zij de standaard niet gebruiken, dan wel daarvan afwijken.

Doelgroep

Dit document is van belang voor het management van de gemeente, de systeemeigenaren, gemeentelijke inkopers, privacyfunctionarissen en informatiebeveiligers.

Relatie met overige producten

- GIBIT
- Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG)
 - Strategische variant van de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten
 - Tactische variant van de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten
- Voorbeeld Informatiebeveiligingsbeleid van de gemeente, H2.4.1
- Inkoopvoorwaarden en informatiebeveiligingseisen
- Toegang van externe partijen en inhuur
- Handreiking Service Level Agreements
- Geheimhoudingsverklaringen
- Handleiding screening personeel
- Contractmanagement
- Responsible Disclosure

Maatregelen tactische variant Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG)

Maatregel 6.2.1.5 Afsluiten bewerkersovereenkomst

Maatregel 6.2.1.6 Vastleggen beveiligingsmaatregelen in contracten

Maatregel 6.2.1.7 Rapporteren over naleving van afspraken

Inhoudsopgave

1. Inleiding	6
2. Toelichting	6
2.1. Is er wel een verwerkersovereenkomst nodig?	6
2.2. Gezamenlijke verantwoordelijkheid en vertrouwen	6
2.3. Over welke onderwerpen moeten afspraken gemaakt worden?	7
2.4. Artikelsgewijze toelichting.....	7
3. De standaard Verwerkersovereenkomst	10

1. Inleiding

Bij de dienstverlening en bedrijfsvoering van gemeenten worden persoonsgegevens verwerkt. Gemeenten werken als meest nabije overheidslaag bij de uitvoering van hun taken veelvuldig samen met andere overheidsorganisaties, semi-overheidsorganisaties en bedrijven. Bij de verwerking van persoonsgegevens is het van belang en zelfs wettelijk verplicht dat partijen hierover afspraken maken.

De IBD heeft vanaf 2016 een format voor een verwerkersovereenkomst gepubliceerd. Gebleken is dat niet alle gemeenten met dit format werken en de gemeenten die hier wel mee werken, ook weer onderdelen daarvan wijzigen. Daarnaast komen leveranciers met een eigen verwerkersovereenkomst of proberen ook zij wijzigingen in het IBD-format aan te brengen. Dit leidt over en weer tot discussies en frustraties en kan er zelfs toe leiden dat gemeenten geen (sluitende) afspraken maken ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens. Dit is een onwenselijke situatie, omdat het 1. strijdig is met de AVG, 2. ongewenst is bij beveiligingsincidenten (datalekken) en 3. een verkeerd signaal geeft richting inwoners van de betrokken gemeente: de gemeente zou géén prioriteit geven aan een zorgvuldige verwerking van onze persoonsgegevens door derden.

Vanuit de gemeenten, en ook leveranciers, is aangegeven dat er dringend behoefte is om te komen tot één verwerkersovereenkomst waar zowel gemeenten als leveranciers zich aan committeren. Bij het opstellen van een nieuw format is gekeken naar de inhoud en de leesbaarheid van het format van 2016. Gebleken is dat er in het format van 2016 veel wordt geregeld dat al is geregeld in de AVG (definities, inbreuken), het Burgerlijk Wetboek (ingebrekestelling, beëindiging overeenkomst), of de hoofdovereenkomst (meerwerk en vergoeding daarvan, aansprakelijkheid). Daarnaast is het format van 2016 erg juridisch. De doelgroep voor de verwerkersovereenkomst bestaat echter meestal niet uit juristen, maar uit de medewerkers die betrokken zijn bij de verwerking van persoonsgegevens. Gelet op het vorenstaande is gekozen voor een andere benadering: minder juridisch, meer praktisch. Bij het samenstellen van deze standaard verwerkersovereenkomst is uitvoerig overleg geweest met een representatieve groep gemeenten en leveranciers.

Bestaande verwerkersovereenkomsten hoeven in principe niet te worden vervangen als de verplichte onderwerpen allemaal aan bod komen in de bestaande verwerkersovereenkomsten. Zie hiervoor paragraaf 2.3.

2. Toelichting

2.1. Is er wel een verwerkersovereenkomst nodig?

Voordat partijen afspraken gaan maken over de verwerking van persoonsgegevens, is het noodzakelijk om te weten wat de rol is van de betrokken partijen. Is er ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens wel sprake van een relatie verwerkingsverantwoordelijke – verwerker? Zo ja, dan maken partijen afspraken over de verwerking van persoonsgegevens. Om te bepalen wat de precieze rol is van de betrokken partijen en daarmee of het dan ook nodig is om een verwerkersovereenkomst af te sluiten, verwijzen wij u naar de [Factsheet Verwerkingsverantwoordelijke of verwerker](#).

2.2. Gezamenlijke verantwoordelijkheid en vertrouwen

Verantwoordelijken en verwerkers hebben op grond van de AVG gezamenlijk en individueel een verantwoordelijkheid ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens. Zodoende moet het echt de intentie van partijen zijn om de persoonsgegevens van betrokkenen zorgvuldig te verwerken en te beveiligen. Partijen moeten in aanvulling op de hoofdovereenkomst dan ook nadere afspraken maken over de verwerking van persoonsgegevens. Dat kan een overeenkomst zijn.

2.3. Over welke onderwerpen moeten afspraken gemaakt worden?

Het is verplicht om afspraken te maken over de omgang met persoonsgegevens tussen verantwoordelijke en verwerker. Het is echter niet verplicht om een verwerkersovereenkomst af te sluiten, afspraken over hoe er wordt omgegaan met persoonsgegevens mogen bijvoorbeeld ook best in de hoofdovereenkomst worden vastgelegd. Er zijn enkele onderwerpen waarover verplicht afspraken gemaakt moeten worden, deze onderwerpen staan in de standaard verwerkersovereenkomst:

Onderwerp	Waar geregeld in verwerkersovereenkomst
Onderwerp	Artikel 3
Duur	Artikel 2
Aard en doel	Bijlage 1, tabel 1
Soort persoonsgegevens	Bijlage 1, tabel 1
Categorieën van betrokkenen	Bijlage 1, tabel 1
Rechten en verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke	Hele overeenkomst
Verwerking alleen op basis van schriftelijke instructies	Art. 4.2
Doorgifte naar derde landen	Art. 4.2
Vertrouwelijkheid	Art. 4.3
Passende technische en organisatorische maatregelen	Art. 4.1
Inschakeling subverwerkers	Art. 4.4
Verwerker verleent bijstand bij verzoeken van betrokkene	Art. 4.5
Verwerker verleent bijstand bij nakoming art. 32 t/m 36	Art. 4.6
Verwerker geeft persoonsgegevens terug na afloop verwerking	Art. 7

2.4. Artikelsgewijze toelichting

Overwegingen:

- a) De verwerkersovereenkomst maakt onderdeel uit van een hoofdovereenkomst. Vul hier de naam van hoofdovereenkomst in.

Artikelen:

1 : -

2.1 : De verwerkersovereenkomst gaat in op het moment dat beide partijen deze hebben ondertekend. De einddatum is zoals afgesproken in de hoofdovereenkomst, of het moment dat de teruggave en vernietiging van de persoonsgegevens heeft plaatsgevonden (zie artikel 7.1).

3.1 : Verwerker verwerkt de persoonsgegevens uitsluitend ter uitvoering van de hoofdovereenkomst, zoals ook genoemd in overweging a). Daarvan kan alleen worden afgeweken op grond van wettelijke bepalingen, uitspraken van de toezichthoudende autoriteit of een daartoe bevoegde rechter.

3.2 : In Bijlage 1, tabel 1 moeten partijen de uit te voeren verwerkingen ('Naam verwerking') vermelden.

4.1 : De verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker dienen passende en aantoonbare technische en organisatorische maatregelen te nemen met als doel ervoor te zorgen dat de verwerking van persoonsgegevens in overeenstemming is met de geldende wet- en regelgeving. De verwerker dient aan te tonen hoe de systemen zijn beveiligd. De verwerker vult hiertoe Bijlage 2 in.

4.2 : Het eigendom van en de zeggenschap over de persoonsgegevens komt nooit bij verwerker te liggen. Op ieder moment dat de verwerkingsverantwoordelijke de persoonsgegevens terug wil hebben, moet de verwerker hier aan meewerken. Ook in het geval een verwerker failliet wordt verklaard, vallen de persoonsgegevens niet in de failliete boedel en moeten de gegevens meteen worden teruggegeven aan de verwerkingsverantwoordelijke.

4.3 : Iedereen die voor de verwerker werkt, moet de persoonsgegevens waar hij/zij kennis van kan nemen geheimhouden. De verwerker zorgt dat de personen die onder zijn verantwoordelijkheid werkzaam zijn en toegang hebben tot de persoonsgegevens een geheimhoudingsverklaring hebben getekend.

4.4 : Verwerker mag een andere verwerker inschakelen: een subverwerker. Een subverwerker is een andere

zelfstandige partij die in opdracht van de 1^e verwerker (een deel) van de persoonsgegevens verwerkt. Deze subverwerker opereert zelfstandig, maar moet de persoonsgegevens wel verwerken volgens de schriftelijke instructies van de verwerkingsverantwoordelijke, net als de 1^e verwerker. Als de verwerker een persoon inhuurt voor bepaalde werkzaamheden, hoeft dat niet automatisch te betekenen dat er sprake is van een subverwerker.

Als er sprake is van een subverwerker is artikel 28.2 AVG van toepassing: de inschakeling mag alleen met een specifieke, of algemene schriftelijke toestemming vooraf. Verder heeft de subverwerker t.a.v. de gegevensbescherming dezelfde verplichtingen die de 1^e verwerker heeft. Als de subverwerker zijn verplichtingen niet nakomt, blijft de verwerker t.a.v. de gegevensbescherming volledig aansprakelijk voor het niet nakomen van de verplichtingen door de subverwerker. Als er sprake is van een of meer subverwerker(s), dan vult verwerker tabel 3 van Bijlage 1 in en houdt deze actueel.

4.5 : Als een betrokkene een beroep doet op zijn rechten, dan helpt de verwerker de verwerkingsverantwoordelijke om hier binnen de wettelijke termijn op te kunnen beslissen. Mocht een betrokkene bij de uitoefening van zijn rechten zich rechtstreeks richten tot de verwerker, dan neemt laatstgenoemde hierover direct contact op met de verwerkingsverantwoordelijke.

4.6 : De AVG bepaalt in artikel 28.3(f) en 28.3 (h) dat de verwerker, indien nodig, 1. Bijstand moet verlenen aan het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (DPIA) en 2. een audit mogelijk maakt en eraan bijdraagt. Deze medewerking moet wel vooraf aan de verwerker worden bekend gemaakt. Het kan zo zijn dat verwerkingsverantwoordelijke A net een audit heeft laten uitvoeren en dat verwerkingsverantwoordelijke B vervolgens ook een audit voor dezelfde verwerking wil laten uitvoeren. Verwerker kan verwerkingsverantwoordelijke hierop wijzen, om zo dubbele audits te voorkomen. In hoeverre medewerking aan een DPIA, of een audit onder meerwerk valt, regelen partijen in de hoofdovereenkomst, of in de SLA.

5.1 : Gemeenten opereren in een omgeving met diverse partijen: inwoners, de gemeenteraad, inwoners en media spelen hierbij allemaal een rol. Het is daarom belangrijk dat de verwerker de gemeente zo snel mogelijk op de hoogte brengt van een inbreuk. Hoofregel is dat de melding van een inbreuk uiterlijk binnen 48 uur na constatering door de verwerker bij de verwerkingsverantwoordelijke wordt gemeld. Indien dit niet haalbaar is, maken partijen hierover voor het sluiten van de verwerkersovereenkomst nadere afspraken. Indien mogelijk meldt de verwerker de inbreuk al eerder, zonder enige documentatie, zodat de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkenen, de AP, en/of gemeenteraad kan informeren.

De termijn van 48 uur is een maximale termijn. Verwerker is gehouden om, indien mogelijk, eerder te melden dat er sprake is van een inbreuk.

Als een verwerker voor een bepaalde dienstverlening met meer dan 15 verwerkingsverantwoordelijken een hoofdovereenkomst heeft gesloten, kan verwerker ervoor kiezen om een inbreuk te melden bij de Informatie Beveiligingsdienst (IBD). De IBD zal in zo'n geval meteen de betrokken gemeenten informeren.

5.5 : De beslissing om de inbreuk te melden bij de toezichthoudende autoriteit en/of de betrokkene ligt bij de verwerkingsverantwoordelijke en niet bij de verwerker.

6.1 : De aansprakelijkheid van zowel de verwerkingsverantwoordelijke als de verwerker is voldoende geregeld in artikel 82 AVG. Nadere teksten daarover in de vwo hebben geen enkele toegevoegde waarde.

6.2 : In de reviewgroep is aangegeven dat er een relatie moet zijn tussen de aansprakelijkheid en de aanneemsom en dat er een maximum moet zijn ten aanzien van de aansprakelijkheid. In de Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT) is dit geregeld in artikel 13. Besloten is om hierbij aansluiting te zoeken. In het verlengde van artikel 6.1 is het logisch dat verwerkers zich voldoende verzekeren tegen eventuele aansprakelijkheid. Verwerkers dienen er rekening mee te houden dat indien de oorzaak van een inbreuk te wijten is aan de verwerker, de toezichthoudende autoriteit direct een boete kan opleggen aan de verwerker. Net zoals de betrokkene zich in zo'n geval rechtstreeks kan richten tot de verwerker voor schadevergoeding. Daarom is het van belang dat verwerkingsverantwoordelijke en verwerkers zich goed verzekeren tegen eventuele schadeclaims en (indien verzekeraar) administratieve boetes van de toezichthoudende autoriteit.

7.1 : Na beëindiging van de hoofdovereenkomst maken partijen afspraken wat er met de persoonsgegevens moet gebeuren: (terug) naar de verwerkingsverantwoordelijke, of een andere partij. Bovendien moet de verwerker (kopieën van) de aanwezige persoonsgegevens vernietigen.

7.2 : De verwerkingsverantwoordelijke kan eisen stellen aan de manier waarop de verwerker de persoonsgegevens beschikbaar moet stellen en/of vernietigen. Deze ter beschikkingstelling en/of vernietiging kan leiden tot meerwerk. De termijn waarop de overdracht en/of vernietiging moet plaatsvinden vullen partijen nader in.

Bijlage 1 :

Tabel 1: Hier wordt ingevuld:

- Welke verwerking
- Verwerkingsdoeleinden
- Categorieën van betrokkenen: is er sprake van kwetsbare groepen zoals kinderen, mensen met een beperking, e.d.
- Bijzondere persoonsgegevens: worden er bijzondere persoonsgegevens verwerkt zoals gezondheidsgegevens, gegevens m.b.t. ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, etc.
- Is er sprake van doorgifte naar derde landen: zo ja dan moet de verwerkingsverantwoordelijke daarvoor eerst toestemming geven. Indien deze toestemming er is, moet de verwerker dat vermelden in de tabel.

Tabel 2: hier wordt ingevuld:

- Wie zijn (ook buiten kantooruren!) de contactpersonen van de verwerkingsverantwoordelijke, de verwerker en de IBD.

Tabel 3: hier wordt ingevuld:

- Indien er sprake is van subverwerkers, dan vult verwerker dat hier in. Verwerker zorgt voor een actueel register en geeft eventuele wijzigingen door aan de verwerkingsverantwoordelijke. Laatstgenoemde kan bezwaar maken tegen een ingeschakelde subverwerker.

Bijlage 2

Onder 1 : Hier wordt een keuze gemaakt voor het normenstelsel dat van toepassing is op de verwerking waarover de overeenkomst wordt afgesloten. Dit is bij voorkeur de BIG of straks de BIO maar, indien verwerker kan aantonen dat hij voldoet aan een andere vergelijkbare norm, kan die hier ook worden ingevuld om de punten 1 en 2 van deze bijlage met elkaar in één lijn te brengen.

Onder 2 : Omdat het onder de AVG belangrijk is om te kunnen aantonen dat de verwerking voldoet aan de afgesproken eisen over een niveau van beveiliging dat past bij de verwerking, wordt hier aangegeven hoe een verwerker dit kan aantonen. Hierbij zijn diverse mogelijkheden aan te kruisen. Het is aan de verwerkingsverantwoordelijke om te beoordelen of deze verantwoording voldoende is voor de betreffende verwerking en leverancier en ook om actief te controleren of aan deze paragraaf van de bijlage gevolg wordt gegeven. Voor meer informatie over hoe je kunt bepalen of een certificaat valide is, kunt u de IBD factsheet over [assurance](#) lezen.

3. De standaard Verwerkersovereenkomst

Verwerkersovereenkomst uitvoering <naam hoofdovereenkomst>

De <naam gemeente>, verder te noemen Verwerkingsverantwoordelijke, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door de <heer of mevrouw> <persoonsnaam>, <functie>

en

<Bedrijf>, gevestigd te <plaatsnaam>, verder te noemen Verwerker, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door de <de heer of mevrouw>, <persoonsnaam>, <functie>,

hierna afzonderlijk te noemen "Partij", of gezamenlijk "Partijen"

Overwogen het volgende:

- a) Partijen op <datum> de <titel hoofdovereenkomst>, hierna Hoofdovereenkomst, hebben afgesloten, op grond waarvan Verwerker de volgende dienst(en) levert aan de Verwerkingsverantwoordelijke: <specificatie dienst(en)>;
- b) Verwerker verwerkt voor de uitvoering van de Hoofdovereenkomst Persoonsgegevens voor Verwerkingsverantwoordelijke;
- c) Op de verwerking van Persoonsgegevens door Verwerker zijn de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Uitvoeringswet AVG van toepassing;
- d) Partijen willen in aanvulling op de AVG en de Uitvoeringswet AVG de volgende afspraken over de verwerking van Persoonsgegevens vastleggen in deze Verwerkersovereenkomst;

Artikel 1 Definities

- 1.1 Begrippen uit de AVG en de Uitvoeringswet AVG die in deze Verwerkersovereenkomst worden gebruikt, hebben dezelfde betekenis.
- 1.2 Bijlagen: aanhangsels bij deze Verwerkersovereenkomst, die deel uitmaken van deze Verwerkersovereenkomst.

Artikel 2 Ingangsdatum en duur

- 2.1 Deze Verwerkersovereenkomst gaat in op het moment van ondertekening en geldt zolang de Hoofdovereenkomst van kracht is, of zolang nog niet is voldaan aan de eisen van artikel 7.1 van deze Verwerkersovereenkomst.

Artikel 3 Onderwerp van deze Verwerkersovereenkomst

- 3.1 Verwerker verwerkt de door of via Verwerkingsverantwoordelijke ter beschikking gestelde Persoonsgegevens uitsluitend in opdracht van Verwerkingsverantwoordelijke voor de uitvoering van de Hoofdovereenkomst behalve als wettelijke verplichtingen of bindende uitspraken van bevoegde organen, anders bepalen.
- 3.2 De door Verwerker uit te voeren verwerkingen staan in Bijlage 1, die Verwerker met behulp van Verwerkingsverantwoordelijke invult.

Artikel 4 Verwerker

- 4.1 Verwerker moet zorgen voor passende technische en organisatorische maatregelen om de gegevens goed te beveiligen, zoals bedoeld in artikel 32 AVG. Verwerker toont dit aan in Bijlage 2.
- 4.2 Verwerker mag niets beslissen over de persoonsgegevens die hij heeft ontvangen voor de uitvoering van de Hoofdovereenkomst. Zo neemt hij geen beslissingen over de ontvangst en het gebruik van deze gegevens, de verstrekking aan derden en de duur van de opslag van gegevens.
- 4.3 Personen die werken voor Verwerker, en Verwerker zelf, moeten de Persoonsgegevens waarmee zij werken geheimhouden, behalve als er een wettelijke uitzondering is. De personen die werken voor Verwerker hebben daarom een geheimhoudingsverklaring getekend. De geheimhouding geldt ook nog na afloop van deze Verwerkersovereenkomst.

Verwerkersovereenkomst uitvoering <.....>

- 4.4 Verwerker mag - met toestemming van Verwerkingsverantwoordelijke - voor de uitvoering van de werkzaamheden een andere verwerker inschakelen. Verwerker laat voor de ingangsdatum aan Verwerkingsverantwoordelijke weten wie de andere ingeschakelde verwerkers zijn. Verwerker vult daarvoor tabel 3 van Bijlage 1 in en houdt deze actueel.
- 4.5 Als Betrokkene een beroep doet op zijn rechten (o.a. inzage, correctie, verwijdering), helpt Verwerker Verantwoordelijke om daarop binnen de wettelijke termijnen een beslissing te nemen.
- 4.6 Als Verwerkingsverantwoordelijke een gegevensbeschermingseffectbeoordeling, of een audit wil uitvoeren en de hulp van Verwerker daarbij nodig heeft, dan maken Partijen daarover afspraken.

Artikel 5 Inbreuk in verband met Persoonsgegevens

- 5.1 Verwerker zal Verwerkingsverantwoordelijke zo snel mogelijk, maar uiterlijk 48 uur na ontdekking van een inbreuk in verband met Persoonsgegevens, hierover informeren. Daarbij verstrekt Verwerker zonder onredelijke vertraging alle noodzakelijke informatie, medewerking en toegang aan Verwerkingsverantwoordelijke, zodat laatstgenoemde de Inbreuk op tijd kan melden aan de Autoriteit Persoonsgegevens en/of Betrokkene overeenkomstig de AVG.
- 5.2 In geval van een Inbreuk neemt Verwerker zo snel mogelijk alle maatregelen om de Inbreuk te herstellen, de gevolgen van de Inbreuk te beperken en verdere Inbreuken te voorkomen.
- 5.3 Verwerker heeft een gedegen plan van aanpak over de omgang met en de afhandeling van Inbreuken en zal Verwerkingsverantwoordelijke, op zijn verzoek, dat plan laten zien.
- 5.4 Verwerker heeft een gedetailleerd logboek van alle Inbreuken en de maatregelen die op Inbreuken zijn genomen. Verwerkingsverantwoordelijke mag dat inzien, wanneer deze daarom vraagt.
- 5.5 Verwerkingsverantwoordelijke beslist of deze de Inbreuk moet melden bij de toezichthoudende autoriteit en/of Betrokkene.

Artikel 6 Aansprakelijkheid

- 6.1 De Partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van zijn verplichtingen, is tegenover de andere Partij aansprakelijk voor de door deze geleden en/of te lijden schade.
- 6.2 De aansprakelijkheid voor schade, uit welke hoofde dan ook, is beperkt tot viermaal de hoogte van de vergoeding per gebeurtenis, waarbij de aansprakelijkheid nooit meer bedraagt dan € 5.000.000,-.

Artikel 7 Beëindigen verwerkersovereenkomst

- 7.1 Na afloop van de werkzaamheden, zal Verwerker op verzoek van Verwerkingsverantwoordelijke de ter beschikking gestelde Persoonsgegevens aan Verwerkingsverantwoordelijke teruggeven en/of vernietigen.
- 7.2 Verwerkingsverantwoordelijke kan nadere redelijke eisen stellen aan de wijze van beschikbaarstelling, waaronder eisen aan het bestandsformaat, dan wel vernietiging. Deze werkzaamheden moeten, binnen een nader overeen te komen redelijke termijn, uitgevoerd worden.
- 7.3 Verwerker maakt hiervan een verslag en geeft dit aan Verwerkingsverantwoordelijke.

Artikel 8 Overige bepalingen

- 8.1 Alle geschillen, ook als alleen één Partij vindt dat er een geschil is, zullen in eerste instantie worden voorgelegd aan de bevoegde rechter van de Rechtbank < vul in >.
- 8.2 Alle rechten en verplichtingen uit de Hoofdovereenkomst, waaronder begrepen de van toepassing zijnde algemene voorwaarden, zijn voor het overige aanvullend van toepassing op de verwerking van Persoonsgegevens.

Ondertekening

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Gemeente <naam gemeente>
namens deze: <naam, functie>

plaats: <.....>

datum: <.....>

Verwerkersovereenkomst uitvoering <.....>

<Naam organisatie>
namens deze: <naam, functie>

plaats: <.....>

datum: <.....>

Bijlage 1

Overzicht van te verwerken persoonsgegevens

1. Naam verwerking, doeleinden, categorieën van betrokkenen, (bijzondere) persoonsgegevens en eventuele doorgifte naar derde landen

Naam verwerking	Verwerkingsdoeleinden	Categorieën van Betrokkenen	(Bijzondere) Persoonsgegevens	Doorgifte naar derde landen

2. Contactgegevens

Contactpersoon Verwerkingsverantwoordelijke (NB: Ook buiten kantooruren)	Naam: Contactgegevens:
Contactpersoon Verwerker (NB: Ook buitenkantooruren)	Naam: Contactgegevens:
Contactgegevens IBD	Telefoonnummer 070-373 8011

3. Ingeschakelde subverwerkers

Naam en contactgegevens subverwerker	Uitbestede verwerkingen

NB: Eventuele wijzigingen in bovenstaande tabellen geven partijen op korte termijn aan elkaar door.

BIJLAGE 2

Aantonen passend niveau van beveiliging

1. Normenstelsel

- De informatiebeveiliging vindt plaats volgens algemeen erkende normen, namelijk:
.....
.....(vermeld normenstelsel, zoals bijvoorbeeld NEN7510, NEN/ISO 27001, PCI/DSS).

- De informatiebeveiliging vindt plaats volgens een algemeen erkende overheidsnorm zoals de BIG (of de BIR, BIO) of vergelijkbaar, namelijk:
.....

2. De toereikendheid van de informatiebeveiliging blijkt uit:

- Periodieke externe controles zoals audits of TPM's (bijv. ISAE3xxx SOC type II);
- Een Assurance rapport van een auditor die is aangesloten bij NOREA;
- [Data Pro Certificaat](#)
- Eigen controles of eigen mededelingen over de beveiligingsmaatregelen zoals hieronder beschreven:
.....

Uit de certificering/periodieke externe controles/audits of uit de eigen controles/beschrijvingen blijkt of kan afgeleid worden dat de beveiliging passend is bij de verwerking(en) genoemd in bijlage 1.

NB: Eventuele wijzigingen in bovenstaande tabellen geven partijen op korte termijn aan elkaar door.